

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 648

van **ROOSMARIJN BECKERS**

datum: 2 juni 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Kersenteelt - Schade door nachtvorst

De fruitsector werd dit jaar hard getroffen aan het begin van de paasvakantie. Een grote daling in de temperatuur zorgde toen namelijk voor nachtvorst, gevolgd door meer koude en nattigheid. Een van de belangrijkste fruitteelten in Limburg is de kersenteelt. Voormalig minister van Landbouw Hilde Crevits gaf in de commissie op een vraag van collega Talpe toen ook al aan dat bij de kersen vooral de vroege bloeiers aangetast konden zijn door de nachtvorst. Hagelnetten, overkappingen en vuurpotten werden ingezet om de kersen te beschermen.

In de vorige legislatuur werd ook het probleem van het Little Cherry Virus aangekaart. Toen bleek namelijk uit een onderzoek uitgevoerd op bladeren van kersenbomen in Haspengouw dat 75% ervan besmet was met het virus, wat een bedreiging voor de toekomst van de kersenteelt betekende.

1. Is er momenteel al zicht op de grootte van de schade die geleden is door de nachtvorst aan het begin van de paasvakantie? Over hoeveel ton kersen gaat het ongeveer, en welk percentage is dit van het totale aantal geproduceerde kersen?
2. Hoe evalueert de minister de cijfers in het antwoord op deelvraag 1?
3. Hoeveel kersentelers investeerden in Vlaanderen al in hagelnetten, en werden daarbij ondersteund door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)? Over welk totaal subsidiebedrag voor kersentelers gaat het sinds de steun toegekend wordt?
4. Welke maatregelen en initiatieven werden door de landbouwminister(s) tijdens deze legislatuur al genomen om de landbouwers ervan bewust te maken dat preventie een belangrijke factor is bij het beperken van verlies/maximaliseren van winst voor hun bedrijf? Acht de minister het nodig om nog meer in te zetten op dat vlak, en de landbouwers de weg naar een kosten-batenanalyse te wijzen?
5. Werden sinds 2014 nog soortgelijke onderzoeken uitgevoerd, waar gekeken werd naar de aanwezigheid van het Little Cherry Virus? Zo ja, hoe is de aanwezigheid van dat virus sindsdien in Vlaanderen geëvolueerd?
6. Kan de minister een overzicht geven van het aantal kersentelers in Vlaanderen sinds 2010? Graag ook een overzicht per provincie.

ANTWOORD

op vraag nr. 648 van 2 juni 2022

van **ROOSMARIJN BECKERS**

1. Volgens de meest recente ramingen van het Proefcentrum Fruitteelt kan algemeen gesteld worden dat er weinig vorstschade is bij zoete kersen. Enkel bij de vroege rassen op laag gelegen percelen was er schade. Daar zullen de opbrengsten mogelijk wel lager liggen. Op de meeste percelen had de vorst van 3 april geen gevolgen voor de opbrengst.
2. Op dit moment ben ik van oordeel dat de situatie voor de kersenteelt normaal is.
3. Landbouwers kunnen bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) investeringssteun aanvragen voor investeringen in oogstprotectie. Hagelnetten vallen onder de investeringscode 'oogstprotectie' en worden niet afzonderlijk geregistreerd als investeringscode. De voorbije 5 jaar werd in totaal 1.259.493 euro steun toegekend voor een totaal van 51 goedgekeurde investeringen met als investeringscode 'oogstprotectie'. Deze 51 investeringen werden uitgevoerd door 29 verschillende bedrijven die o.a. kersen telen.

Tabel 1. Aantal goedgekeurde investeringen en toegekend steunbedrag voor investeringen met als investeringscode 'oogstprotectie'

notificatiejaar	aantal goedgekeurde investeringen	toegekende steun (euro)
2017	13	338.351
2018	14	411.937
2019	16	308.214
2020	3	140.235
2021	5	60.756
TOTAAL	51	1.259.493

4. Preventie van schade heeft de hoogste prioriteit en hierover wordt grondig advies verleend via allerhande kanalen. Als voorbeeld, om schade door nachtvorst te voorkomen kunnen telers tussen een groot aantal strategieën kiezen, waarbij de keuze voor de strategie afhankelijk is van verschillende factoren zoals de ligging van hun perceel en hun bedrijfsvoering. Om de optimale keuze te maken voor zowel sterkgevoelige als voor minder gevoelige percelen, kunnen telers gebruik maken van een online rekentool, die ontwikkeld is door het Proefcentrum Fruitteelt (Pcfruit vzw, Sint Truiden) in het kader van het Frost Inno project (met steun van het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO), VLAIO-TETRA-project 2018-2021). Deze rekentool berekent de kosten/baten voor een aantal interventies en berekent verschillende schadescenario's.

Met betrekking tot het littlecheryvirus wordt vanuit het Departement Landbouw en Visserij, in samenwerking met het betrokkene proefcentrum Fruit, een duidelijk advies aan de telers gegeven, namelijk besmette bomen onmiddellijk te rooien. Deze informatie wordt in specifieke en algemene gidsen, zoals ook de IPM-gidsen, vermeld.

5. Sinds 2014 werd heel wat gedaan rond zowel de epidemiologische kennisopbouw van de little cherry disease (LChD) als de aanpak om de ziekte in te dijken door een reeks beheersingsmaatregelen toe te passen.

Het onderzoek startte in 2014 met een 2 jaar durende bevraging gefinancierd door de federale overheidsdienst FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL). Het doel was de statusbepaling van meerdere Q-organismen, waaronder LChV1&2 (project STATUSQ; 2014-2015)) in kaart te brengen. Het betrof een gedetailleerde statusbepaling, uitgevoerd door het ILVO, Pcfruit en CRA-W om de ziekte in het algemeen en de 2 virussen die de ziekte veroorzaken, te voorkomen.

Op basis van de vaststelling dat de ziekte toch wel erg wijd verspreid was, volgde er van 2015 tot 2019 een VLAIO-LA-traject met als titel 'Kennisgebaseerde praktijkmaatregelen voor een betrouwbare beheersing van Little Cherry' (uitgevoerd door ILVO en Pcfruit). Daarin werd de problematiek verder ten gronde bestudeerd en ook beheersingsmaatregelen werden aangereikt. Het ging over een betere identificatie van besmette bomen (indien niet visueel opvallend) en mogelijke bestrijding, waaruit opnieuw bleek dat infecteerde bomen gerooid moeten worden om verdere verspreiding te vermijden. Meer informatie is te raadplegen in de technische fiche [tf_lchv.pdf](https://www.pcfruit.be/tf_lchv.pdf) ([pcfruit.be](https://www.pcfruit.be))

Parallel liep van 2017-2019 het Euphrresco-project 'Unravelling the Little Cherry disease complex at European scale to improve transnational diagnostics and management of the disease (EURAVELCH)' een door de FOD VVVL gefinancierd onderzoek (ILVO, ULiège). Hierin werd de problematiek in een breder Europees kader (9 Europese partners) bekeken.

Sinds 2019 wordt door Pcfruit bij de telers jaarlijks nog steeds een vrijblijvende oproep gelanceerd naar stalen, die dan door ILVO worden geanalyseerd, om de situatie rond de LChD-problematiek verder op te volgen.

De ziekte is nog steeds wijdverspreid in Vlaanderen. Momenteel is de indruk dat de schade zelf die door de ziekte wordt veroorzaakt op dit moment bij de telers beter onder controle is.

6. Tabel 2 geeft de evolutie van het aantal bedrijven met kersen in Vlaanderen per provincie voor 2010 tot en met 2020. Dit zijn de gegevens volgens de resultaten van de landbouwenquête van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium).

Tabel 2. Aantal bedrijven met kersen in Vlaanderen per provincie, 2010 – 2020

Provincie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antwerpen	9	6	3	3	8	7	7	7	7	8	9
West-Vlaanderen	5	9	9	10	11	10	10	12	13	15	14
Oost-Vlaanderen	20	14	8	10	10	10	8	11	14	16	18
Limburg	383	276	245	266	273	281	275	269	260	264	248
Vlaams-Brabant	67	66	51	54	59	62	60	62	64	64	66
Totaal Vlaanderen	484	371	316	343	361	370	360	361	358	367	355

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium)